Чудноватитѣ жлези въ човѣшкото тѣло

Нѣколко е чесъ редовно очѣ Здравецъ, отъ пъртата му още годишнина, се е вечи запознавъ съ тѣзи много органнѣ човѣшкото тѣло, които наименуватъ най-разнообразни служби и подхранватъ живота му. Въ него съществуватъ сѣщо еднъ много чудновати жлези, нарѣчени крѣвни или още жлези съ вкатрешно отдаване, защото си изливатъ соковатѣ (секретитѣ) напрасно въ крѣвъта. Тѣ нѣмать изходни канали, както напр. слюнчнитѣ жлези въ устата или пъкъ черния дробъ — въ дванадесетопръстното черво.

Крѣвнитѣ жлези.
1) Епифизъ 2) Мозъчнѣ придатъци („Хипофизъ") 3) Гушна (Щитовидна) жлеза. 4) Тимусъ (гушна жлеза.) 5) Вътрешнѣ жлези (яичници) 6) Надбъбречни жлези. 7) Полови жлези. Жлезитѣ. 8) Панкреатическата жлеза. 9) Надъбъбречнитѣ (яйчникови) жлези.

Крѣвнитѣ жлези са отъ тѣхнѣ голѣмо значение за здравето. Тѣ управляватъ всички останали органи на тѣлото и се като надзирателитѣ въ еднъ на голѣма фабрика, които наблюдаватъ машини и работници. Такива жлези съ вкатрешно и двѣ-чки имаме „нѣколко: гушната, тимусъ, надъбъбрѣнитѣ, полъ чнитѣ и др.

Гушната (щитовидната жлеза) се намира отпредъ на шийнѣ вѣрху гръклянка (Ждимата дъхъна) и е образувана отъ двѣ крила като пеперуда: лѣво и дѣсно. Тѣ се състои отъ множество малки: мѣхурчета, докрити отвѣтрѣ съ клѣтчици, които отдѣлятъ гъстъ сокъ. Той се всмуква въ крѣвъта и помага за правилното тѣлесно и душевно развитие на човѣка. Ако тази жлеза е болна и не отдѣля своя сокъ, тогава децата не могатъ да порастнатъ, оставатъ малко джуджета, а сѣщо не могатъ да учатъ и помнятъ, и сѣ много неподвижни и тъпи. Такива деца не сѣ годни за училище и се нарѣчатъ „кретени". Въ нѣкои планински мѣста (Рила, Родопитѣ, Стара-Планина) се срѣщатъ много такива деца и възрастни. Тѣкмата гушна жлеза се подува много, но не може да образуваме чудноватия сокъ, който подкрѣпа здравето и умственитѣ способности на човѣка. Тѣ нѣкатъ гушна.

Въ другъ случай, когато гушната жлеза може да се подуе малко, но отдѣля повече сокъ, който дѣйствува като отрова. Той причинява сърцебиене, изпотяване, силно отслабване и трепереніе на човѣкъ, нагрѣн постоянно и се стопява. Очитѣ бивать силно изпъкнали. Такъ болестъ се нарича Базедова.

Гушната жлеза служи още за умещоване и на много отрови, които сѣ посадиватъ въ крѣвъта. Въ децата тя не е още достатъчно силно развита, затова не е полезно тѣ да ядатъ рыба, конски сѣлъ, вино, рамъ, кафе и др. подобни.

За останалитѣ крѣвни жлези другъ пѣтъ.

Дръ Н. Стаичевъ

Платихте ли си абонамента?

Сбира баба круши

Сбира баба круши,
Ябълки въ гората.
Господь далъ е много,
Пълни тя торбата

Зима иде вече,
Дълга сѣ нощитѣ.
Милитѣ внуци
Гледатъ я въ очитѣ.

— Бабо, загорча ни
Нѣщо тъй въ устата!
— Чакай да подкръ
Баба ни въ торбата!

И тогава крушки,
Изъ торбата нова
Шепи ще изкади —
На какъ ги раздава.

И сладчико говори:
— Ябълки пилци мои,
Яжте да сѣ здрави,
Весели заспѣвни!

Бабката се смѣе,
Медъ ѝ е въ сърцето,
И сѣ пълната торбичка
Тръгна къмъ селото.

Д. Антоновъ

Ябълки и круши

Гроздето е на принцѣвление, но нашата славна, земя не ни оставя безъ сладкѣ плодове. Пъкъ кошове съ ябълки и круши сѣ сѣрбини навредъ изъ България и чакатъ отстрѣлъ хлѣчета на здравнетата да ги заядатъ и напълнятъ устата си съ сладкъ сокъ. Тѣ сѣ много полезни за здравето и доста хранителни, защото съдържатъ гроздовъ захарь около 120—150 грама въ 1 килограмъ, а сѣщо така важни минерални соли и животворни „витамини". 150 грама сладки ябълки или круши сѣ хранителни, новото 100 грама краве мѣлко или 1 яйце. Ябълкитѣ сѣ много лѣкоимни при диарнитѣ, дори и дизентерията, когато сѣ ядатъ настъргани на кашѣ въ голѣмо количество, безъ другѣ прибавки или дѣлъзрстъ. Сѣщо и при стомашни и дѣбрѣчни страдания тѣ сѣ много полезни. Сокъ отъ ябълки и круши е чудесно разхладителенъ и хранително питие за младо и старо.

Ученици отъ II.В. Търновска прогимназия, членове на възпитателнотo 2 воъ.заедно съ учитель-раководителя си г-нъ Стеф. Христовъ слѣдъ сказвата му на тема: *„Сѣмата на гроздето"*

Проф.Д-ръ Францъ Шьонебергеръ
е първия професоръ по природолѣчението при Берлинско медицински факултетъ. Той, заедно съ още много свои последователи — лѣкари съ турнали началото на научното „природолѣчение", при кое то се използватъ само природнитѣ сили за лѣкуване и предпазване, какато сѣ слънце, въздухъ, вода, гимнастика, туризъмъ, работа, пулване, подходящо здравословна храна (диета), електричество и др. Тѣ засилватъ защитнитѣ сили на човѣшкия организъмъ („лѣкувателнѣ лѣкарствѣ" и „лѣкувателнѣ аптеки"), съ което се постига едно естествено излѣкуване безъ лѣкарствѣ, кое то днесъ се стремятъ много лѣкари

Проф. Шьонебергеръ почина презъ 1933 год. на около 70 год. възрасть.

ЯБЪЛКИ

Отъ оная градина,
както на картина
гледатъ ме засмѣни
ябълки черени,
мъжатъ зрѣли клони,
какатъ ме съ поклони
викатъ и се смѣятъ
и се червеятъ.
Мамо, мамо, мамо,
погледни ги само —
въ лиика се дозѣятъ,
гледатъ и се смѣятъ.
Какъ са тѣ щастливи,
мила и красиви
и какъ сѣ гладки —
колко ли сѣ сладки!
Моля те се, мамо,
отъкасни ми само
ябълка единича
съ твоята ранчичка.
Нѣма да я лапамъ,
нѣма да я цапамъ —
само ще я скрусамъ
алената бузка.

Атанасъ Душковъ

На рачна продажба в. Здравецъ, единъ брой, купенъ отдѣлно ще струва 1 левъ, но безъ нраво на подарькъ. Само в. Здравецъ учи децата на здравъ животъ и ги прелазва отъ блаженствѣ. Той струва 15 лв. годишно съ 10 цѣлни броя, календарь и безплатенъ подарькъ само за изплатилитѣ нѣкои абонаменти „Патилата на петъ здравчета-планинарчета" отъ Чичо Здравецъ — много пенна книжка за първа помощь при нещастни случаи съ деца.

Георги Кръзювъ

ГОРСКАТА ФЕЯ

Драматична приказка въ три картини

ЛИЦА:

ГОРСКАТА ФЕЯ
ДОРОТЕЯ
ТАТУЙКО
СЪНТУЛАКА
МРАВКАТА
ЗДРАВЕЦЪТА

Джуджета, сѣнтулки, мравки, пчели и др.

ПЪРВА КАРТИНА

Дѣлна вечер. На еднъ поляна, мрѣлъ горѣ голѣмъ, орѣлнатъ се Сѣнтулката и Мравката. Надъ тѣхъ Здравецътъ е разперилъ своитѣ листи. А горе по небесна кахъ пчелъ пазуа въ хъвъ незнайни сѣрпаи.

Сѣнтулката: — Кѣде тоза, сестро бѣрнокрака?

Мравката: — Чанятъ по възъ кѣщи два гладни юнака, хлѣбець да нолъ занеса. Да ядатъ и да порастатъ.

Сѣнтулката: — Много се трудишъ, сестро, за своитѣ синоеи, но дали нѣма горѣ-спанатъ, ще се трудятъ и тѣ тама за тебе?

Мравката: — Сама не знаѣ, сестро, но каквото Богъ даде. Дисна, както вижтъ тоза житенко зърно, видѣхъ подъ едно зърно дегнало едно можче, рита съ краца и вика съ сѣрдитъ гласъ: на майка си: — Ме, майкинце да ядѣ. Кладенчето е дадоечъ. Както си жадна, яди сама". А майката, горчата, презъ цѣлия денъ изнѣсѣе на нолата, капнала отъ умора и жажда.

Сѣнтулката: — Мърдливо можче.

Мравката: — Много мърдливо. Майка му, сѣдна, като се умори много, сѣдна и тѣ подъ дъврото, на сѣнка да почине. И ѝ дума гальовно: — „Хайде, Татуичо, хайде майка, иди да ми донесешъ малко прѣсна водица отъ кладенчето, че съмъ много жадна. Донесла съмъ тя прѣсна пита съ сирене, да ядешъ, да ми порастешъ и отмѣна да ми сѣнтешъ, че ти си ми, майка, единчъкъ". Но Татуичо си стои и не мърда „Далечъ е, казва, кладенчето, не мога да мъона тоза голѣмъ бънелъ чанъ до тамъ". На майка му стана много жалко. Видѣхъ сълзи на очитѣ ѝ.

Сѣнтулката: — И въ кладенъ онози сълзи въ очитѣ на дрѣмъ майка, но тѣ сѣ бъдъ дъ радость, сестро.

Мравката: — Такива сълзи сѣ капка роса, отъ които се радуватъ чудни цвѣтъ.

Сѣнтулката: — Тази майка запъка отъ радость, като гледаше заспалотъ си можиче. То ядѣ день бѣлъ гладно, но чудни кора, и едъ вамъ виждаше пъта, когато се пръсваше вечерѣта отъ нощта. Сѣнчилъ му се заспалотъ сълъ, но нато стигна въ кѣщи, то веднага се разшета и сложи трапезата, за да ядатъ двамѣ съ майка си. И когато седнаха да ядатъ, очитѣ му се затворила и то заспа гладно съ сълзи на майка си. То гада майка порони сълзи и тихо прошепна: — „Какво добро дете ми е дадъ Богъ, дано бѣде щастливо, като порастне".

Мравката: — Такива сълзи сѣ капка роса, отъ които се радуватъ чудни цвѣтъ.

Сѣнтулката: — Тази майка запъка отъ радость, като гледаше заспалотъ си можиче. То ядѣ день бѣлъ гладно, но чудни кора, и едъ вамъ виждаше пъта, когато се пръсваше вечерѣта отъ нощта. Сѣнчилъ му се заспалотъ сълъ, но нато стигна въ кѣщи, то веднага се разшета и сложи трапезата, за да ядатъ двамѣ съ майка си. И когато седнаха да ядатъ, очитѣ му се затворила и то заспа гладно съ сълзи на майка си. То гада майка порони сълзи и тихо прошепна: — „Какво добро дете ми е дадъ Богъ, дано бѣде щастливо, като порастне".

Мравката: — Такива сълзи сѣ Божии душички. Тѣхъ Богъ си изпраща за радость на всичкоъ.

Сѣнтулката: — Като гледахъ тази мила картина,